

MENSE REGTE, INKLUSIWITEIT EN OMGEWINGSACE

WAT GAAN ONS DOEN ?

1.MENSEREGTE, 2.EKONOMIESE EN 3.SOSIALE EN 4.KULTURELE REGTE

Beskryf kortliks/Noem die volgende menseregte in die werkplek:

- o Privaatheid
- o Waardigheid
- o GeLykheid
- o Vryheid van spraak en uitdrukking
- o Inligting
- o Veiligheid, sekuriteit en beskerming van lewe

Ons gaan ook na die volgende kyk

- Beveel maniere aan waarop besighede die bostaande **menseregte in die werkplek kan hanteer.**
- Beskryf kortliks/Noem die **ekonomiese regte** van werknemers in die werkplek.
- Beskryf kortliks/Noem die **sosiale regte** van werknemers in die werkplek.
- Beveel maniere aan waarop besighede **die sosiale regte en kulturele regte** in die werkplek kan bevorder.

1. Mense regte in die werkplek

1.Reg tot Privaatheid

- Besighede mag nie regte van werkers of kliente skend nie
- Besighde moet persoonlike inligting van werkers of kliente verskaf nie

- **2.Reg tot om met waardigheid behandel te word**

- Behandel alle werkers met respek ongeag hul ekonomiese status
- Werkers kan nie geforseer word om werk te doen wat hul sal minderwaardig laat voel

- **3.Die reg tot Gelykheid**

- Gelyke geleenthede in terme van geslag/ras/gestremdheid ens.
- -Gelyke betaling vir dieselfde werk gedoen.

• 4. Die reg tot Vryheid van spraak

- Laat oop kommunikasie kanale toe tussen bestuur en werknemers
- Laat werkers te om hul griewe te lig

5. Die reg tot Inligting

- Werknemers het die reg om ingelig te word in terme van hul regte

6. Die reg tot Veiligheid, sekuriteit en beskerming

- Werknemers moet in 'n veilige omgewing werk, vry van gevare
- Besighede moet beskermende klere bv maskers en handskoene verskaf.

- Noem enige DRIE ekonomiese regte van werknemers in die werkplek.
- Die reg om aan vakbond te behoort
- Die reg om te staak
- Regverdige werksure
- Veilige werkstoestande
- Vry van gedwonge arbeid
- Vryheid om werk te kies

Bernie Sanders on workers' rights

Unions & workers co-ops
Keeping jobs in the U.S.
Affordable childcare
Paid family leave, sick leave and vacation
Economic exploitation of workers

Find out more at
FEELTHEBERN.ORG

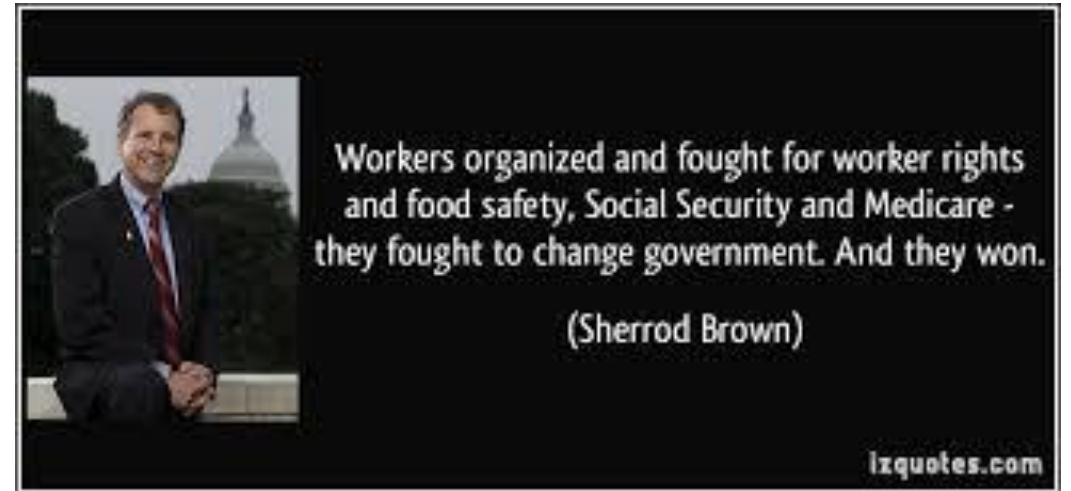
Social rights of workers/Sosiale regte van werkers

Die reg tot gesondheidsorg en voeding en water

Die reg op onderwys

Die reg om geloof te kies

- **Stel maniere voor waarop besighede sosiale/maatskaplike regte in die werkplek kan bevorder.**
- Besighede moet verseker dat werknemers toegang het tot gesondheidsorg
- Voorsien geleenthede vir vaardigheidsontwikkeling om kennis en vaardighede te verbeter
- Registreer werkers by UIF in geval van werkloosheid
- Laat toe dat werkers deelneem aan spesiale geleenthede bv World Aids day

Verantwoordelikheid van werkers in die bevordering van menslike gesondheid en veiligheid in die werkplek

- - Werkers behoort hul eie gesondheid en veiligheid in die werkplek op te pas.
- - Hulle moet saamwerk en voldoen aan reëls en prosedures, bv. dra voorgeskrewe veiligheidsklere ens.
- - Meld onveilige/ongesonde omstandighede aan by die toepaslike gesagsdraers/ bestuur.
- - Rapporteer ongelukke aan die werkgewer so gou as moontlik.

Hoe om kulturele regte in die werkplek te bevorder

- Werknemers moet vry wees om hul **eie taal** gedurende hul vrye tyd met ander
- Moedig werknemers aan om aan **kulturele aktiwiteite** deel te neem.
- Werknemers moet mekaar se kultuur in die werkplek te **respekteer**
- **Maak voorsiening** vir verskillende kulture, soos kos wat in die kantine bedien word
- Werknemers moet opgelei word oor **kulturele verdraagsaamheid**.

Implikasies van gelykheid, respek en waardigheid in die werkplek-wat behoort besigheid te doen.

- Besighede behoort alle werknemers **gelyk** te behandel, ongeag hul ras/kleur/ouderdom/geslag/gestremdheid, ens.
- - Behandel werknemers met **respek en waardigheid** deur erkenning te gee vir werk
- Besighedsbeleide behoort kwessies soos **diversiteit/ diskriminasie en teistering** in te sluit.
- Alle werknemers behoort toegang te hê tot gelyke hulpbronne.
- Werkgewers behoort vinnig en regverdig te reageer opv aangemelde **insidente van diskriminasie** in die werkplek.
- Die **missiestelling** en visie behoort waardes soos gelykheid/respek in te sluit.
- Verseker dat werknemers in 'n werksomgewing werk wat bevorderlik is vir **veiligheid en gelykheid**

DISCRIMINATION

Oefening

- Noem enige DRIE ekonomiese regte van werknemers in die werkplek (3)
- Stel maniere voor waarop besighede sosiale regte in die werkplek kan bevorder (6)
- Verduidelik hoe ABC Meubileerders enige VYF menseregtekwesties in die werkplek kan aanpak (10)
- Bespreek die implikasies van gelykheid, respek en waardigheid vir besighede in die werkplek.

(3x2=6)

- **Identifiseer die mense regte kwessie van die volgende werkers.**
- 1.1 Susan en Jim word dieselfde salaris betaal vir dieselfde werk gedoen
- 1.2 John verkies dat sy persoonlike inligting nie bekend gemaak word
- 1.3 Geen werker moet minderwaardig voel nie
- 1.4 Werkers moet toegelaat word om te sê wat hul griewe is
- 1.5 Werkers behoort hul regte te ken (5)